

Cuprins

Argument pentru prima ediție..... XV

Argument pentru ediția a 2-a..... XVII

Abrevieri.....XIX

Capitolul I. Considerații generale. Istoric. Reglementare.

Noțiune..... 1

Secțiunea 1. Considerații generale privind garantarea
obligățiilor 1

§1. Aspecte generale 1

§2. Noțiunea de garanție personală 4

§3. Importanța fideiusiunii 5

Secțiunea a 2-a. Istoricul fideiusiunii 6

§1. Drepturile antice ale Orientului Apropiat..... 6

§2. Fideiusiunea în dreptul roman..... 7

§3. *Sponsio* 9

§4. *Fidepromissio* și *fideiussio* 10

§5. Alte mecanisme de garantare din dreptul
roman similare fideiusiunii..... 12

§6. Evul mediu 13

§7. Codificările moderne..... 14

§8. Istoricul fideiusiunii în dreptul românesc..... 15

Secțiunea a 3-a. Reglementarea actuală..... 16

§1. Reglementare..... 16

§2. Reglementarea de bază a fideiusiunii:
art. 2280-2320 C.civ..... 17

§3. Aspecte de drept internațional privat..... 22

§4. Aspecte de drept european 23

Secțiunea a 4-a. Definiția legală a fideiusiunii 24

Secțiunea a 5-a. Definiții doctrinare 26

Capitolul II. Garanția comună a creditorilor.....29

Secțiunea 1. Aspecte introductive..... 29

§1. Importanța cercetării garanției comune a creditorilor din perspectiva fideiusiunii	29
§2. Reglementare.....	29
§3. Obiectul garanției comune: patrimoniul (activul patrimonial).....	30
§4. Sfera creditorilor care beneficiază de garanția comună	31
Secțiunea a 2-a. Regimul juridic al garanției comune	32
§1. Regimul juridic general al garanției comune.....	32
§2. Inesizabilitatea convențională.....	34
§3. Măsurile conservatorii.....	36
§4. Efectul căsătoriei asupra garanției comune a creditorilor	37
§5. Efectul creării patrimoniilor de afectare asupra garanției comune a creditorilor	38
§6. Dispozițiile art. 727 alin. (1) C.proc.civ.....	43
§7. Transferul intrapatrimonial.....	44
Secțiunea a 3-a. Concluzii	44
Capitolul III. Caracterele juridice ale fideiusiunii.....	46
Secțiunea 1. Natura contractuală a fideiusiunii	46
Secțiunea a 2-a. Contract accesoriu	47
§1. Accesorialitate – privire generală.....	47
§2. Accesorialitate și insolvență. Cazul dobânzilor, majorărilor și penalităților	50
§3. Accesorialitatea fideiusiunii – criteriu de delimitare față de instituții asemănătoare	60
Secțiunea a 3-a. Contract solemn.....	60
Secțiunea a 4-a. Contract unilateral sau bilateral.....	64
Secțiunea a 5-a. Contract cu titlu gratuit sau contract cu titlu oneros	68
Secțiunea a 6-a. Contract <i>intuitu personae</i>	71
Secțiunea a 7-a. Titlu executoriu derivat	73
§1. Fideiusiunea – doar titlu executoriu „derivat”	73
§2. Controverse	78
§3. Dreptul comun.....	80
§4. Fideiusiunea autentică.....	81
§5. Alte fideiusiuni care constituie titluri executorii	82
Secțiunea a 8-a. Contract aleatoriu sau comutativ	82

Capitolul IV. Formele fideiusiunii (clasificare)	84
Secțiunea 1. Fideiusiunea facultativă și fideiusiunea obligatorie.....	84
§1. Criteriul de clasificare	84
§2. Fideiusiunea facultativă.....	84
§3. Fideiusiunea obligatorie	85
§4. Regimul garanțiilor obligatorii.....	86
§5. Fideiusiunea legală.....	86
§6. Fideiusiuni legale din alte acte normative decât Codul civil	88
§7. Fideiusiunea judiciară	89
§8. Substituirea fideiusiunii legale sau judiciare	91
§9. Reglementarea cauțiunii în Codul de procedură civilă ..	92
Secțiunea a 2-a. Fideiusiunea asimilată	95
§1. Noțiune	95
§2. Angajamentul de a acorda un împrumut (mandatul de credit).....	96
§3. Cesiunea contractului	99
§4. Solidaritatea contractată în interesul exclusiv al unui codebitor.....	99
§5. Cesiunea uzufructului.....	100
Secțiunea a 3-a. Fideiusiunea determinată și fideiusiunea nedeterminată	100
Secțiunea a 4-a. Fideiusiunea ca și contract de consum	101
 Capitolul V. Delimitări	 103
Secțiunea 1. Delimitarea fideiusiunii față de garanțiile personale autonome.....	103
§1. Aspecte generale	103
§2. Scrisoarea de garanție.....	103
§3. Scrisoarea de confort.....	106
§4. Asemănări și deosebiri dintre fideiusiune și garanțiile personale autonome	106
Secțiunea a 2-a. Delimitarea fideiusiunii față de garanțiile reale	108
§1. Aspecte generale	108
§2. Delimitarea fideiusiunii față de ipotecă.....	109

Secțiunea a 3-a. Delimitarea fideiusiunii față	
de solidaritatea pasivă.....	115
§1. Elemente comune	115
§2. Noțiunea de solidaritate pasivă.....	115
§3. Cazuri de solidaritate pasivă.....	116
§4. Efectele solidarității pasive în raporturile	
dintre creditor și debitorii solidari	117
§5. Efectele solidarității pasive în raporturile	
dintre codebitori	120
§6. Criterii de delimitare dintre fideiusiune	
și solidaritatea pasivă.....	120
Secțiunea a 4-a. Delimitarea fideiusiunii față	
de convenția de <i>porte-fort</i> (promisiunea faptei altuia)	122
§1. Convenția de <i>porte-fort</i> (promisiunea faptei altuia) ...	122
§2. Asemănări	122
§3. Deosebiri	123
§4. Cumulul calităților de promitent al faptei	
altuia și de fideiutor	124
§5. Fideiusiune implicită?	124
Secțiunea a 5-a. Delimitarea fideiusiunii față	
de preluarea datoriei	125
§1. Preluarea datoriei.....	125
§2. Efectele preluării datoriei	126
§3. Asemănări și deosebiri dintre fideiusiune	
și preluarea datoriei	127
Secțiunea a 6-a. Delimitarea fideiusiunii față de simpla	
recomandare	128
Secțiunea a 7-a. Delimitarea fideiusiunii cu titlu oneros	
față de contractul de asigurare de credit	128
Capitolul VI. Condiții de validitate	130
Secțiunea 1. Condiții de fond.....	130
Secțiunea a 2-a. Libertatea contractuală și libertatea	
generală	130
Secțiunea a 3-a. Capacitatea fideiutorului.....	132
§1. Aspecte speciale privind capacitatea fideiutorului.....	132
§2. Interdicții prevăzute de Legea societăților	
nr. 31/1990	133

§3. Condiții suplimentare în materie de fideiusiune.....	134
Secțiunea a 4-a. Consimțământul obligatului principal și obligatului accesoriu	136
§1. Aspecte generale	136
§2. Promisiunea de fideiusiune	137
§3. Consimțământul dat prin reprezentant.....	139
§4. Vicierea consimțământului.....	142
Secțiunea a 5-a. Condiții privind obiectul contractului de fideiusiune	144
§1. Unitatea de obiect.....	144
§2. Garantarea obligațiilor valabile	145
§3. Nulitatea parțială	146
§4. Garantarea obligațiilor nule sau anulabile	146
§5. Invocarea nulității actului juridic principal de către fideiutor. Considerații privind calitatea procesuală ...	148
§6. Garantarea obligațiilor <i>intuitu personae</i>	152
§7. Garantarea obligațiilor viitoare, condiționale și nedeterminate.....	152
§8. Garantarea obligațiilor naturale.....	156
§9. Probleme specifice privind regresul în cazul garanției obligațiilor nule, anulabile și naturale	158
§10. Fideiusiunea dată unui fideiutor.....	158
Secțiunea a 6-a. Cauza contractului de fideiusiune	161
Secțiunea a 7-a. Condiții de formă	162
Capitolul VII. Efectele fideiusiunii. Privire generală.....	163
Secțiunea 1. Limitele și întinderea fideiusiunii	163
§1. Obiectul analizei.....	163
§2. Întinderea fideiusiunii	163
§3. Limitele fideiusiunii. Principii	165
§4. Sancțiunea încălcării limitelor fideiusiunii.....	171
§5. Prorogarea termenului și decăderea din termen	173
§6. Informarea fideiutorului.....	174
Secțiunea a 2-a. Considerații complementare privind reglementarea dobânzilor în dreptul privat român.....	175
§1. Generalități	175
§2. Noțiunea și formele dobânzii	177
§3. Dobânda legală.....	181

§4. Limitări ale libertății contractuale în materie de dobânzi aduse prin prevederile O.G. nr. 13/2011 ..	185
§5. Codul de procedură civilă și dobânda legală: o aventură dusă la bun sfârșit	187
§6. Limitări ale libertății contractuale în materie de dobânzi aduse prin prevederile Legii nr. 72/2013	190
§7. Concluzii privind reglementarea actuală a dobânzilor în dreptul privat român	194

Capitolul VIII. Efectele fideiuziunii între creditor

și fideiuzor	196
Secțiunea 1. Obligația fideiuzorului de a îndeplini obligația debitorul.....	196
Secțiunea a 2-a. Excepții care decurg din raportul obligațional principal.....	197
§1. Privire generală	197
§2. Exemple.....	197
Secțiunea a 3-a. Excepții care decurg din raportul de fideiuziune: beneficiul de discuțiune	199
§1. Subsidiaritatea fideiuziunii	199
§2. Definiția beneficiului de discuțiune	201
§3. Invocarea beneficiului de discuțiune	203
§4. Indicarea bunurilor urmăribile ale debitorului principal.....	210
§5. Avansarea cheltuielilor de urmărire	211
§6. Termenul în care se poate invoca beneficiul de discuțiune.....	213
§7. Efectul beneficiului de discuțiune	216
§8. Beneficiul de discuțiune și insolvența debitorului principal.....	220
§9. Răspunderea creditorului care întârzie urmărirea debitorului principal față de fideiuzorul care a invocat beneficiul de discuțiune	223
§10. Caz specific: invocarea beneficiului de discuțiune de către fideiuzorul unui debitor solidar	224
§11. Caz specific: deținerea unui titlu executoriu doar împotriva fideiuzorului.....	225

Secțiunea a 4-a. Excepții care decurg din raportul de fideiusiune: beneficiul de diviziune.....	227
§1. Pluralitatea de fideiusori.....	227
§2. Definiția beneficiului de diviziune	228
§3. Invocarea beneficiului de diviziune	228
§4. Termenul în care se poate invoca beneficiul de diviziune	228
§5. Efectul beneficiului de diviziune.....	229
§6. Insolvabilitatea unui fideiutor	230
Secțiunea a 5-a. Renunțarea la beneficiile discuțiunii și diviziunii	231
Secțiunea a 6-a. Efectele fideiusiunii solidare	231
§1. Solidaritatea contractată în interesul exclusiv al unui codebitor.....	231
§2. Efecte.....	232
§3. Solidaritate imperfectă	234
§4. Suspendarea și întreruperea prescripției extinctive	235
§5. Fideiusiunea solidară în contractele de consum	236
§6. Fideiusiunea solidară profesională	241
§7. Solidaritatea cofideiutorilor	243
Secțiunea a 7-a. Alte excepții care decurg din raportul de fideiusiune	245
Secțiunea a 8-a. Fideiusiunea dată unui fideiutor.....	246

Capitolul IX. Consecințele mecanismului fideiusiunii

între debitorul principal și fideiutor

Secțiunea 1. Privire generală	247
Secțiunea a 2-a. Subrogarea fideiutorului în drepturile creditorului și dreptul de regres	253
§1. Reglementarea generală a subrogației	253
§2. Subrogația de plin drept în materie de fideiusiune	254
§3. Întinderea dreptului de regres.....	256
§4. Regresul în situația în care există acordul debitorului principal la fideiusiune.....	256
§5. Regresul în cazul lipsei acordului debitorului principal.....	257
§6. Regresul în cazul împotrivirii debitorului principal ...	258

§7. Considerații complementare privind întinderea dreptului de regres	259
§8. Regresul contra debitorului incapabil.....	261
§9. Regresul contra mai multor debitori principali	261
§10. Cazuri speciale de subrogație	263
§11. Pierderea dreptului de regres împotriva debitorului	263
§12. Dreptul fideiursorului la înștiințarea plății efectuate de către debitorul principal	264
Secțiunea a 3-a. Regresul anticipat.....	265
§1. Noțiune.....	265
§2. Probleme controversate privind cazurile de regres anticipat.....	267
§3. Delimitarea regresului anticipat față de decăderea din beneficiul termenului.....	268
Secțiunea a 4-a. Fundamentarea regresului pe dreptul comun	269
Capitolul X. Efectele fideiusiunii între mai mulți fideiusori....	271
Secțiunea 1. Pluralitatea de fideiusori.....	271
Secțiunea a 2-a. Efectele fideiusiunii în caz de pluralitate de fideiusori	272
§1. Regresul contra celorlalți fideiusori	272
§2. Divizarea urmăririi cofideiursorilor.....	273
§3. Condițiile speciale ale regresului contra celorlalți cofideiusori.....	274
§4. Riscul insolvabilității unui cofideiursor în cazul regresului împotriva cofideiursorilor	275
§5. Fideiusiunea dată unui fideiursor.....	275
Capitolul XI. Consecințele fideiusiunii față de garantul ipotecar terță persoană.....	277
Capitolul XII. Interpretarea contractului de fideiusiune	279
Capitolul XIII. Încetarea (stingerea) fideiusiunii.....	281
Secțiunea 1. Privire generală	281

Secțiunea a 2-a. Calea indirectă (calea accesorie)	
a stingerii fideiusiunii	282
§1. Definiție.....	282
§2. Plata obligației principale.....	283
§3. Darea în plată și cesiunea de creanță în locul executării	285
§4. Novația ca mod de stingere a fideiusiunii	286
§5. Compensația ca mod de stingere a fideiusiunii	288
§6. Confuziunea ca mod de stingere a fideiusiunii.....	290
§7. Remiterea de datorie ca mod de stingere a fideiusiunii.....	290
§8. Prescripția extinctivă ca mod de stingere a fideiusiunii.....	292
§9. Imposibilitatea fortuită de executare ca mod de stingere a fideiusiunii.....	293
§10. Rezoluțiunea și îndeplinirea condiției rezolutorii care afectează obligația principală.....	294
§11. Aspecte specifice privind stingerea pe cale indirectă a fideiusiunii.....	294
Secțiunea a 3-a. Calea directă (calea principală)	
a stingerii fideiusiunii	295
§1. Definiție.....	295
§2. Remiterea de fideiusiune	295
§3. Confuziunea	296
§4. Liberarea fideiursorului prin fapta creditorului (pierderea beneficiului subrogației).....	297
§5. Stingerea fideiusiunii datorită lipsei diligenței creditorului în urmărirea debitorului principal	303
§6. Liberarea fideiursorului pentru obligațiile viitoare sau nedeterminate	312
§7. Decesul fideiursorului.....	314
§8. Încetarea funcției în considerarea căreia s-a constituit fideiusiunea	324
§9. Îndeplinirea condiției rezolutorii care afectează contractul de fideiusiune	327
Capitolul XIV. Derivatele fideiusiunii.....	328
Secțiunea 1. Aspecte generale	328

Secțiunea a 2-a. Avalul și girul.....	328
§1. Cambia și biletul la ordin	328
§2. Avalul.....	329
§3. O controversă actuală privind avalul biletelor la ordin.....	334
§4. Completarea abuzivă a biletelor la ordin în alb și poziția juridică a avalistului.....	338
§5. Girul	342
§6. Cambia, biletul la ordin și cecul – garanții atipice	343
Secțiunea a 3-a. Garanția personală pentru acoperirea pagubelor cauzate de gestionari (Legea nr. 22/1969).....	343
Secțiunea a 4-a. Garantarea obligațiilor sociale de către asociații cu răspundere nelimitată.....	345
Secțiunea a 5-a. Angajamentul unilateral de garanție.....	348
Secțiunea a 6-a. Garanțiile asumate de cedentul de creanță și cedentul de contract	349
§1. Aspecte generale	349
§2. Definiția și formele cesiunii de creanță	349
§3. Garantarea solvabilității debitorului cedat.....	350
§4. Cesiunea de contract.....	351
§5. Obligația de garanție în materia cesiunii de contract	351
Secțiunea a 7-a. Terțul susținător în procedura achizițiilor publice.....	352
§1. Aspecte generale	352
§2. Instituția terțului susținător în legislația românească a achizițiilor publice în vigoare	358
Model orientativ de contract de fideiussione	365
Bibliografie selectivă	371
Index alfabetic	375